

Mål og strategi for Center for Kliniske Retningslinjer 2012 - 2014

Fra klinisk retningslinje til klinisk praksis

Strategi for Center for Kliniske Retningslinjer 2012-2014

Vision: Center for Kliniske Retningslinjer skal på en konstruktiv og proaktiv måde synliggøre kliniske retningslinjer være meningsdannende indenfor udvikling, bedømmelse og anvendelse af kliniske retningslinjer og fremstå som ligeværdig partner i det danske sundhedsvæsen.

Visionen for Center for Kliniske Retningslinjer operationaliseres ved at Centret:

- Styrke samarbejdsrelationer med medlemmer og andre relevante samarbejdspartnere nationalt og internationalt.
- Kvalitetsvurderer (fagligt & metodisk) kliniske retningslinjer
- Opretter og vedligeholder en base af godkendte kliniske retningslinjer
- Indgår i nationalt og internationalt samarbejde om udvikling af kliniske retningslinjer
- Udpeger områder for en fremtidig forskningsindsats
- Iværksætter og indgår i forskningsaktiviteter på nationalt og internationalt niveau
- Iværksætter og indgår i undervisningsaktiviteter med henblik på at styrke kvaliteten og udviklingen af kliniske retningslinjer
- Formidler viden om eksisterende kliniske retningslinjer

Styrke samarbejdsrelationer med medlemmer og andre relevante samarbejdspartnere nationalt og internationalt.

Afsæt ressourcer til øget *medlemspleje* af medlemsorganisationerne, samt styrkelse af samarbejdet med andre relevante samarbejdspartnere med henblik på etablering og vedligeholdelse af nationale såvel som internationale *netværk*.

Kvalitetsvurderer (fagligt & metodisk) kliniske retningslinjer

En gang om året tager Det Videnskabelige Råd stilling til, om der er grund til ændringer i proceduren til bedømmelse af kliniske retningslinjer og det kvalitetsniveau bedømmelsen foretages på baggrund af. Vurderingen tager udgangspunkt i Centrets løbende overvågning af kvaliteten af godkendte kliniske retningslinjer.

Det er et stort og tidskrævende arbejde at udvikle en klinisk retningslinje. Ved udvikling af et net baseret system, kan processen med at udarbejde en klinisk retningslinje gøres mere brugervenligt og gennemsigtigt. Systemet skal operationalisere Manual for Udarbejdelse af Kliniske Retningslinjer ved at synliggøre og guide forfatterne gennem trinnene i udarbejdelsesprocessen. Lette anvendelse af relevante

checklister, udarbejdelse af evidensstabeller, bilag og kunne importere og håndtere referencer. Hermed spares tid og kræfter, idet forfatterne følger trinnene i udviklingsprocessen mere stringent og aflastet for en del redigeringsarbejde.

Troværdigheden af en klinisk retningslinje bygger på, at den skitserede udarbejdelsesproces følges. Når der udarbejdes et net baseret program, der letter forfatternes arbejde med at udarbejde den kliniske retningslinje, kan der i dette program indbygges en funktion, der sikrer at alle trin følges. Eksempelvis, at der er to bedømmere, der faktisk har bedømt hver videnskabelig artikel, at checklister er benyttet og udfyldt etc. Disse bedømmelser skal fremover vedlægges som bilag. Dette øger de eksterne bedømmeres indsigt i, om den beskrevne proces er fulgt og at kvaliteten af den kliniske retningslinje er på det ønskede niveau.

Inden udgangen af 2012 skal der foreligge en tids- og handleplan over opdatering af Centerets software.

At oprette og vedligeholde en base af godkendte kliniske retningslinjer

En forudsætning for at kliniske retningslinjer anvendes i praksis er at klinikere kan genkende problemstillingerne fra klinisk praksis i de udarbejdede kliniske retningslinjer, at klinikeren kan genfinde relevante kliniske retningslinjer og deres anbefalinger og at anbefalinger fra kliniske retningslinjer kan bruges i instrukser og fortrykte plejeplaner.

Centrets base over kliniske retningslinjer skal være opdateret, logisk og struktureret. I den kommende strategiperiode, skal det overvejes om søgestruktur, søgeords etc skal revideres for at lette søgeprocessen.

Senest 14 dage efter en klinisk retningslinje er godkendt skal den være offentliggjort på hjemmesiden.

Der må ikke forefindes kliniske retningslinjer, der er udløbet.

At indgå i et nationalt og internationalt samarbejde om udvikling af kliniske retningslinjer

Fra maj 2011 har Centret oprettet Danish Centre of Systematic Review in Nursing – an Affiliated Centre of Joanna Briggs Institute, m.h.p. at øges Centrets ekspertise i udarbejdelse af systematiske litteraturgennemgange. I den kommende strategiperiode skal der opnås status som Collaborating Systematic Review Centre under Joanna Briggs Institute, Adelaide for at opnå de fordele et sådan tilknytning bringer.

For at øges Centrets kompetencer i forhold til valg af og understøttelse af implementeringsstrategier, skal det tilstræbes at én videnskabelig medarbejder gennemfører The Clinical Fellowship Program, Joanna Briggs Institute, Adelaide. Programmet har følgende mål:

“To enable participants to explore strategies to promote evidence utilisation and to collaboratively develop understandings related to clinical leadership and change management in healthcare.

The Objectives of this Program are to prepare participants to be able to:

1. Discuss and describe the effectiveness of current approaches to the implementation of Evidence Based Practice;
2. Critique current implementation strategies;
3. Conduct clinical audits;
4. Develop and implement strategies to implement evidence-based practice;
5. Use the PACES and GRIP on-line programs; and
6. Maximise their clinical leadership potential.”

Programmet strækker sig over 26 uger, hvoraf to skal tilbringes i Adelaide.

Centret skal tage initiativ til at udvikle kliniske retningslinjer indenfor områder, hvor der umiddelbart og tilsyneladende ikke udvikles kliniske retningslinjer indenfor på klinikernes eget initiativ.

Centrets medarbejdere deltager i relevante nationale og internationale konferencer.

Der skal på Centerets hjemmeside foreligge en engelsk oversættelse af statusdokumenter, kontaktinformationer o.lign.

At udpege områder for en fremtidig forskningsindsats

På Centrets hjemmeside vil der være et menupunkt, der viser områder, hvor der er behov for interventionsforskning, som kan danne grundlag for udarbejdelse af kliniske retningslinjer.

Der skal altid være mindst en phd.-studerende tilknyttet centret. Phd-studierne skal være fuldt eksternt finansieret og omfatte emner, der er relevante for Centrets virksomhed.

At iværksætte og indgå i forskningsaktiviteter på nationalt og internationalt niveau

Centrets medarbejdere skal deltage i udarbejdelse af systematiske oversigtsartikler, således at medarbejderne opnår de nødvendige metodemæssige kvalifikationer og Centret bliver metodemæssigt stærkt på dette felt. Udarbejdelse af systematiske oversigtsartikler, anses således som en relevant aktivitet for Centrets medarbejdere. Dette arbejde kan foregå i regi af The Cochrane Collaboration netværk eller JBI netværket og kan involvere både nationale og internationale partnere.

Der skal indsendes mindst to systematiske oversigtsartikler til publikation årligt.

At iværksætte og indgå i undervisningsaktiviteter med henblik på at styrke kvaliteten og udviklingen af kliniske retningslinjer

Centres medlemmer omfatter nu både hospitaler, University Colleges, faglige selskaber og kommuner. Disse medlemsorganisationer har forskellige uddannelsesbehov, derfor skal Centrets uddannelses tilbud også afspejle disse.

Centret kerneområde er at understøtte udvikling af kliniske retningslinjer af høj kvalitet. Derfor skal der

fortsat udbydes kurser i udvikling af kliniske retningslinjer, men da kliniske retningslinjer kun er interessante, hvis de tages i anvendelse i forbindelse med patientpleje og behandling, skal Centrets kursus- og informationsvirksomhed også omfatte kursustilbud, der fremmer anvendelse af kliniske retningslinjer. Det kan dreje sig om kurser med fokus på eksempelvis implementering, udarbejdelse af instrukser og fortrykteplejeplaner.

Kompetencer i systematisk søgning og vurdering af videnskabelig litteratur er en forudsætning for kliniske retningslinjer af høj kvalitet. Det forudsætter at en klar og afgrænset klinisk problemstilling kan identificeres, at denne problemstilling kan nedbrydes til mindre elementer, som kan danne grundlag for søgning af litteratur. Niveauet svarer til de kompetencer, der er nødvendige for at kunne publicere systematiske litteraturgennemgange. Kompetencer er nødvendige for at kunne undervise /vejlede i udarbejdelse af kliniske retningslinjer af høj faglig kvalitet.

Disse kompetencer er generelt ikke til stede inden for dansk sygepleje i dag. For at øge kompetencerne blandt medlemsorganisationernes ansatte på dette område, skal medlemsorganisationerne have mulighed for at kvalificere medarbejder til at udarbejde systematiske litteraturgennemgange. Dette vil skabe et validt grundlag for kliniske retningslinjer og give mulighed for at kunne undervise og vejlede om dette i egen organisation og dermed sikre at medlemsorganisationernes ressourcer anvendes optimalt ved udvikling af kliniske retningslinjer.

Center for Kliniske Retningslinjer skal derfor udbyde kurser i udarbejdelsen af systematiske litteraturgennemgange og supplere med relevant vejledning, med henblik på at etablere et evidensbaseret grundlag for kliniske retningslinjer. Disse kurser skal være på et internationalt anerkendt niveau og bør ækvivalere kurser på phd-niveau.

For at kunne varetage undervisning og vejledning i forbindelse med systematisk litteraturgennemgange skal Centret inden udgangen af 2013 have uddannet 4 personer, der kan varetage gennemførelsen af JBI's kurser i Systematic Review Training og forestå den videre vejledning af medlemsorganisationernes medarbejder i forbindelse med udarbejdelse af systematiske litteraturgennemgange.

Det tilstræbes at Udvikling af Kliniske retningslinjer indgår som valgfrit modul på kandidatuddannelsen i sygepleje.

Centret bidrager i forskellige undervisningsaktiviteter på landets hospitaler, University Colleges, kommuner og faglige selskaber under dasys, etc. Dette vil naturligvis ske fortløbende.

Personlig og telefonisk vejledning skal understøtte centrets medlemmer ved, at give kvalificeret hjælp i alle trin i forbindelse med udarbejdelse af kliniske retningslinjer og instrukser.

Hvert medlem skal have mulighed for minimum én ekstern bedømmer af kliniske retningslinjer i institutionen. Kurserne udbydes vederlagsfrit for medlemmer. Disse kurser udbydes, når Centret har behov for at få flere bedømmere.

For at understøtte implementering og anvendelse af kliniske retningslinjer skal der udbydes kurser, der kvalificerer deltagerne til at deltage i udarbejdelse af kliniske retningslinjer og kurser i hvordan kliniske

retningslinjer omsættes til instrukser og fortrykte plejeplaner. Disse kurser bør ækvivalere diplom niveau.

Endvidere skal der udvikles øvelsesmateriale (tutorials), der skal være tilgængelig for medlemsorganisationernes ansatte og studerende m.h.p at give, vedligeholde og opgradere de kompetencer, der er nødvendige i forbindelse med udarbejdelse af kliniske retningslinjer og deres anvendelse i praksis. Dette skal kunne foregå som netbaseret undervisning og ligge på Centrets på hjemmeside.

At formidle viden om eksisterende kliniske retningslinjer

Centret formidler på nuværende tidspunkt viden om aktiviteter via Centrets hjemmeside, Nyhedsbrev, Nyhedsmails, faglige indlæg i fagtidsskrifter og videnskabelige tidsskrifter. Med henblik på at målrette Centrets formidling skal der udarbejdes en formidlingsstrategi, der skal indeholder informationer om relevante målgrupper for formidling, hvem der skal have hvilke informationer hvornår, og hvordan disse informationer, bedst kan formidles.

Det skal endvidere vurderes hvilke informationer brugernes skal kunne finde på hjemmesiden og hvilken form disse informationer skal formidles på. Det betyder at hjemmesidens opbygning, lay-out og funktioner skal revideres. Endvidere skal andre medier til formidling inddrages.

Ved godkendelse af hver ny klinisk retningslinjer, skal det overvejes hvilket materiale, der kan udarbejdes fra Centret m.h.p. at lette implementering af den kliniske retningslinje. Det kan dreje sig om video-klip, power-point præsentationer, der orienter om baggrund for den kliniske retningslinje, operationalisering af anbefalinger etc. Patientinformationer, undervisningsprogram for personale etc.

Som en del af formidlingsstrategien skal, det nuværende Nyhedsbrev med faglige relevante artikler, evalueres. Der skal gennemføres en undersøgelse blandt abonnenterne for at afdække, hvilket indhold Nyhedsbrevet skal have, og om det fortsat skal udsendes fire gange pr. år.

Der stiles fortsat mod, at der er minimum 4.000 abonnenter til centrets Nyhedsbrev.

På dasys' årlige dokumentationskonference har centret en væsentlig rolle, hvorfor det er målet, at centret altid sætter dagsordenen for den ene af de to dage. Endvidere deltager centret med minimum to postere på samme konference.